

ДОКЛАД

НА ПРОВЕДЕНИЯ МОНИТОРИНГ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ТП „ДГС СМИЛЯН“

ПРЕЗ 2014 ГОДИНА

I. СОБСТВЕНОСТ НА ГОРИТЕ И ПРОМЕНИ В НАЧИНА НА ПОЛЗВАНЕТО ИЛИ ФУНКЦИОНАЛНИТЕ КАТЕГОРИИ НА ГОРИТЕ;

През 2014 година са възстановени 230 ха гори от физически лица, както и са отдадени 39,6 ха гори свързани с инвестиционното намерение за построяването на язовир „Пловдивци“, което значително ще се отрази в размера на годишното ползване и необходимо неговото намаляване. Тази промяна следва да се има в предвид и да бъде отразена при извършване на изпълнителския надзор на ЛУП от 2010 година на ТП ДГС Смилян, който предстои да се извърши през 2015 година.

II. ИЗВЪРШЕНИ ГОРСКОСТОПАНСКИ ДЕЙНОСТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА ДГС (ЗАЛЕСЯВАНИЯ, СЕЧИ (ВИД НА СЕЧТА И ПЛОЩИ), НАПРАВА НА ГОРСКИ ПЪТИЩА, ДР.)

Извършените горскостопански дейности на територията на ТП ДГС-Смилян през изтеклата 2014 година са в следните основни направления: лесокултурни дейности, дърводобив, добив на недървесни горски продукти направа поддръжка и ремонт на горски пътища.

1. Извършените лесокултурни дейности през 2014 година са както следва:

- Отгледни грижи в генеративни семепроизводствени градини в отдели/подотдели: 168/в, 230/д като в тях бяха извършени следните операции: кастрене на клони и отстраняване на двойни върхове с ръчни инструменти, изнасяне на вършина, клони и други отпадъци извън площта, пръскане срещу плевели и ръчно бране и събиране на шишарки от стоящи дървета. Събрани са 165 кг годни за семедобив бял борови шишарки от ГСГ.
- Попълване на култури в следните отдели/подотдели: 459/е и 576/з с местни дървесни видове /бял бор/.
- Отглеждане на горски култури в следния отдел/подотдел: 329/к с следните операции: ръчно плевене и разрохкване на почвата в терасите и чрез изрязване плевелите със сърп.
- Отглеждане на млади насаждения без материален добив /осветления/ в следните отдели/подотдели 459/д, 575/т, 576/з.
- Механизирана и ръчна направа на минерализовани ивици на територията на ТП ДГС Смилян.
- Разсадниково производство обхваща два разсадника стопанисвани от ТП ДГС Смилян с общо произведени фиданки за годината 286 хил.бр.

Извършените лесокултурни дейности са изпълнени след проведени процедури и определени изпълнители по реда и при спазване изискванията на *Наредба за условията и реда за възлагане изпълнението на дейности в горските територии – държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.*

Изпълнението на дейностите е извършено при спазване на действащата нормативна уредба Закона за горите и подзаконовите нормативни актове.

Попълват се „Лист за предварителна идентификация на ключови елементи на околната среда и социално въздействие дефиниране на мерки за опазване при маркиране и дърводобив“ от служителите при ТП „ДГС Смилян“ преди маркиране на насажденията и преди започване на предвидените за провеждане горско -стопански дейности. Формулярите се попълват и окомплектоват към досието на насаждението. Обобщават се съобразно предписанията в доклада за ГВКС. Предоставят се при поискване от заинтересованите страни.

При всяка подготовка на технологичен план се отразяват съответните видове и консервационни стойности в карнет – опис на съответния подотдел. На базата на проведените мониторингови наблюдения се разписват и специфични предписания за изпълнение на горско -стопанските дейности с цел съхраняване на установените консервационни стойности. На терен от служителите на ТП „ДГС Смилян“ се следи за правилното прилагане на поставените за спазване на допълнителните изисквания по отношение на ГВКС, видовете и местообитанията.

2. Добитата и реализирана дървесина за период 01.01.2014 до 31.12.2014 година по данни от информационната система на ИАГ е както следва :

ОБЩО ДЪРВОДОБИВ – 28 642 куб.м.

в т.ч.:

- Добити от местно население – 4750 куб.м.;
- Промислен дърводобив – 23 892 куб.м.

Изпълнението е на 77% спрямо заложения разчет за годината.

3. През 2014 година е извършен ремонт на съществуващи горски пътища и са изградени нови такива като за опазване на същите фирмите извършващи горскостопански дейности са информирани и са им издавани разрешителни за достъп на превозните средства с указания за преустановяване на движение при лоши метеорологични условия.

Основен проблем за стопанството е свързан с движение и опазване от дърводобивните фирми на пътища, които преминават през няколко вида собственост /държавни горски територии, на физически лица и общинска/, както и извършвания дърводобив касае не само държавни, но и ползване от гори собственост на физически лица. Необходимо е да се осъществят срещи със заинтересованите страни и договорят точни и ясни правила, които да регламентират и определят начина на преминаване, стопанисване, ремонт и поддръжка от всички ползватели ползващи тези пътища.

За добива на дървесина през 2014 година бяха сключени договори с 13 бр. фирми от общ.Рудозем и общ.Смолян. Дърводобивните фирми бяха запознати с изискванията на стандарта и информирани писмено да представят: валидна оценка на риска на работните позиции, копие на фактура за закупуване на защитно облекло съответстващо за работните

позиции и др., които бяха необходими за изготвяне на пълно досие преди започване на работа. Все още проблем се явява снабдяването от страна на по-малките местни фирми със защитно работно облекло.

III. ВИД И КОЛИЧЕСТВО НА ДОБИТИТЕ ПРОДУКТИ (ВКЛ. НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ).

Добити са следните продукти от горски територии държавна собственост стопанисвани от ТП ДГС Смилян:

- Дървесина – 28 642 куб.м. от различни категории и сортименти: трупи за бичене, обли греди, ритловици, технологична дървесина, ОЗМ, дърва за огрев.
- Добитите недървесни горски продукти през 2014 година са: за гъби издадени 37 бр. разрешителни за добив на гъби и 2 бр. разрешителни за добив на горски плодове(черна и червена боровинка) и добив на коледни елхи от създадените школи за коледни елхи в разсадниците стопанисвани в ТП ДГС Смилян в размер на 1440 бр.

IV. ЗДРАВΟΣЛОВНО СЪСТОЯНИЕ НА ГОРИТЕ (РЕЗУЛТАТИ ОТ ЛЕСОПАТОЛОГИЧНИ ОБСЛЕДВАНИЯ И ЛЕСОЗАЩИТНИ МЕРОПРИЯТИЯ).

От извършените лесопатологични обследвания и постъпилите и регистрирани сигнални листове за нападения и щети от абиотични и биотични фактори и оценка на здравословното състояние на горите на територията на ТП ДГС-Смилян са установени:

- Насекомни вредители – върхов корояд 288 бр. сигнални листове , повредените дървета са инвентаризирани и част от повредената дървесина в по-достъпните части от насажденията е усвоена от месното население. Една голяма част от инвентаризираните дървета се намират в труднодостъпни части в тези си площи не представляват интерес за местното население, засегнати дървета засягат малки площи от насажденията.

V. ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА ГОРСКОСТОПАНСКИТЕ МЕРОПРИЯТИЯ ВЪРХУ ПОПУЛАЦИИТЕ ОТ РАСТИТЕЛНИ И ЖИВОТИНСКИ ВИДОВЕ, ПОЧВИТЕ И ВОДНИТЕ РЕСУРСИ;

След приключване на горскостопанските дейности /изведени сечи/ през 2014 година е извършена оценка на въздействието на изведената сеч върху ключови елементи на околната среда съседни имоти и инфраструктура на територията на ТП ДГС-Смилян . От изготвени и представени оценки на въздействието на следните отдели/подотдели: 319/а, 295/в, 245/е, 154/г, 156/е, 226/а - от тях може да се направят следните по общи констатации относно:

- Повреди по подраст в насажденията с извършена оценка не са установени.
- Повреди по оставащия дървостой не са констатирани повреди над допустимите /над 2% по брой от оставащите на корен дървета/
- Създаване на условия за активиране на почвена ерозия – тракторните и коларски пътища с опасности за развитие на ерозионни процеси са рехабилитирани или са поставени купчини от клони, изискванията и начина са описани в изготвените тех.план и карнет-описа на насажденията.
- Оставяне на мъртва дървесина: В насажденията с изведени сечи е налична мъртва дървесина стояща и лежаща.

- Въздействие върху идентифицираното биоразнообразие при установяване се описва в тех.план и карнет-описа на насажденията и се описват мерките за тяхното опазване.
- Водни ресурси на територията и/или в близост до насажденията при наличие на водни течения и дефинирани на мерки за опазване в листа за предварителна оценка мерките са записани и след маркиране в карнет описи и технологичния план на насаждението.
- Въздействие върху съседни насаждения не са констатирани негативни такива от насажденията с проведена оценка на въздействие.
- Въздействие върху съседни имоти и инфраструктура – констатира се неблагоприятни въздействия върху съществуващата горска пътна инфраструктура при движение на превозни средства за извоз на дървесина и нарушаване на ограничителните условия за достъп до горските територии при неблагоприятни метеорологични фактори.

От направените констатации са набелязани следните основни действия и мерки за намаляване на отрицателното въздействие: увеличаване контрола при движение на превозните средства по горските автомобилни пътища проверка на разрешителните за достъп в ГТ и спазване на ограниченията за движение на товарните превозни средства на всички ползватели.

VI. МОНИТОРИНГ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ, ВКЛ. МОНИТОРИНГ НА ВКС;

Във връзка с мониторинга за наличие на ВКС 1.1. ежегодно се проверява в РИОСВ или на интернет страницата им за новосъздадени защитени територии и /или зони, както и за ограничения посочени в заповедите за обявяването им и изискванията на плановете им за управление.

Разработени са формуляри за мониторинг на биологичното разнообразие видовете от ВКС 1.2, и 1.3 редки, застрашени и ендемични животински видове; формуляр за мониторинг на биологичното разнообразие и ВКС 1.2 на застрашени, изчезващи и ендемични растения, както и формуляр за мониторинг на ВКС 3 – редки, застрашени и изчезващи горски екосистеми на територията на ДГС- Смилян . Тези формуляри са приложими и през 2014 година беше извършен мониторинг на биологичното разнообразие на редките застрашени и ендемични растителни и животински видове на територията на ТП „ДГС Смилян“.

Попълнени са формуляри за следните животински видове:

Мониторинг на ВКС 1.2 защитени, застрашени и ендемични видове

Кафява мечка – установени са следи и са наблюдавани индивиди с помощта на фотокамера от служители при ТП ДГС-Смилян . От попълнени формуляри и извършения мониторинг от служители при ТП ДГС-Смилян през 2014 година

ОБЩО УСТАНОВЕНИ: 6 броя от тях: 1 женски възрастен индивид, 1 мъжки възрастен индивид и 4 млади индивида

Видра – установена през 2014 година : 1 брой индивид, наблюдавани са следи от служител на ТП ДГС-Смилян.

Черен кълвач – установен през 2014 година : 2 броя индивиди, наблюдение на поведение /прелитане/ от служители на ТП ДГС-Смилян.

Орел змиар – установен през 2014 година: 2 броя индивиди, наблюдение на поведение /прелитане/ от служители на ТП ДГС-Смилян.

Глухар – установен през 2014 година: 2 броя мъжки индивиди, установени са следи от служители на ТП ДГС-Смилян.

Попълнени са формулари за следните растителни видове:

Мониторинг на ВКС 1.2 защитени, застрашени и ендемични видове

Родопски крем - установени през 2014 година след извършен мониторинг от служители на ТП ДГС Смилян общо около 10000 броя екземпляра от тях: млади екземпляри са 3800 бр. и фертилни екземпляра 6200 бр. През 2014 година не е констатирана антропогенна намеса и екземплярите са в добро здравословно състояние.

Родопска горска майка- установени през 2014 година след извършен мониторинг от служител на ТП ДГС Смилян общо 4 броя екземпляра от тях: млади екземпляри са 2 бр. и фертилни екземпляра 2 бр. През 2014 година не е констатирана антропогенна намеса и екземплярите са в добро здравословно състояние.

Мониторинг на ВКС 3. горски територии, представляващи редки, застрашени или изчезващи екосистеми, или съдържащи се в такива

Извършен е мониторинг през 2014 г. и са попълнени формулари за :

- G1.63 Medio-European neutrophile [*Fagus*] forests /Мезофитни гори с преобладание на бук, разположени на неутрални или близки до неутралните почви/ - отдели/подотдели: 543/г, 543/м, 389/и, 390/в, 390/к, 399/д.
- Гори във фаза на старост – отдели/подотдели: 199/а

Горите с висока консервационна стойност/ ГВСК / на територията на ТП" ДГС Смилян" и извършения мониторинг до момента показва, че горите в обособените ВКС са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях.

VII. СОЦИАЛНО ИКОНОМИЧЕСКИ АСПЕКТИ - ПРОМЕНИ В ОБЩЕСТВОТО И /ИЛИ ОТНОШЕНИЕТО ИМ СПРЯМО ГОРСКИТЕ РЕСУРСИ И ДЕЙНОСТИ;

Отношението на местното общество се променя с оглед на природните бедствия, които се наблюдават през последните години. Запознаване на местното население и всички заинтересовани страни с принципите на горската сертификация ще удостовери, че стопанисването и управлението на горските територии – държавна собственост от ТП ДГС Смилян се осъществява по отговорен начин съчетаващ екологичните, икономически и социални ползи от горите.

VIII. СРЕЩИ С ПРЕДСТАВИТЕЛИ НА МЕСТНИТЕ ОБЩНОСТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СТОПАНИСВАНЕТО НА ГОРИТЕ.

През изтеклата година с кметствата и общините бяха направени необходимите срещи свързани с обичайната дейност и възможности за поставяне на различни проблеми на кметствата от на общ.Рудозем и част от общ. Смолян. Бяха разглеждани въпроси относно задоволяване нуждите

на местното население с дърва за огрев за собствени нужди и дървен материал. Кметствата и общините бяха писмено информирани относно вид на дейност, обекти, местности, сключени договори, маршрути на движение на транспортните средства по горските автомобилни пътища на ТП ДГС Смилян.

Местните жители закупуват дървата за огрев на базата на установен ценоразпис. Разрешителните за сеч се издават на домакинствата по списък, който се предоставя от кмета на всяко населено място.

Домакинствата в обхват на ТП ДГС Смилян - общ.Рудозем и част от общ.Смолян се снабдяват и закупуват дърва за огрев и от собственици на недържавни гори, които се явяват основен конкурент на стопанството при задоволяване нуждите на местното население.

Всички нуждаещи се хора от дърва за огрев се задоволяват ежегодно, като за социално слабите, от страна на служба „социално подпомагане”, към съответната община се дават ваучери. Всеки социално слаб, решава от къде да си закупи дърва за горене или друг вид гориво.

Считаме, че местното население няма проблем с ползването на дърва за огрев и координацията в това отношение с ДГС Смилян е добра.

IX. ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА И ПРОДУКТИВНОСТТА НА ГОРСКОТО СТОПАНСТВО.

Основни предизвикателства за подобряване ефективността и продуктивността на горското стопанство при спазване стандарта по FSC са насочени към балансирано и отговорно отношение в различни направления екологични, икономически и социални, които са обвързани с голям брой заинтересовани страни. Все още считаме, че обществото и заинтересованите страни проявяват задоволителен интерес, което към момента води до трудности при управление и стопанисване на сертифицирани гори и спазване принципите по FSC. За подобряване ефективността и продуктивността е необходимо популяризиране на ползите от прилагане на стандарта по FSC при стопанисването и управлението на горите от ТП ДГС Смилян насочено към всички заинтересовани страни на местно ниво.